

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Polityka w zakresie sektora bezpieczeństwa. Plan działania na rzecz innowacyjnego i konkurencyjnego sektora bezpieczeństwa”

COM(2012) 417 final

(2013/C 76/07)

Sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Dnia 26 lipca 2012 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: „Polityka w zakresie sektora bezpieczeństwa. Plan działania na rzecz innowacyjnego i konkurencyjnego sektora bezpieczeństwa”

COM(2012) 417 final.

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 stycznia 2013 r.

Na 486. sesji plenarnej w dniach 16–17 stycznia 2013 r. (posiedzenie z 16 stycznia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 128 do 2 – 5 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) uważa, że na jednolitym rynku europejskim konieczna jest zintegrowana polityka europejska w zakresie sektora bezpieczeństwa, oparta na skoordynowanym podejściu do wyzwań tego sektora, wspólnej strategii i wspólnej wizji konkurencyjnego rozwoju.

1.2 By zapewnić warunki do podniesienia konkurencyjności w tym sektorze (rozumianym jako tradycyjny sektor bezpieczeństwa, przemysł obronny ukierunkowany na bezpieczeństwo, a także nowe podmioty, tzn. głównie przedsiębiorstwa stosujące swą obecną technologię cywilną również w obszarach związanych z bezpieczeństwem, i dostawcy usług w zakresie bezpieczeństwa), w którym tkwi duży potencjał zatrudnienia i który dysponuje dużą i obiecującą grupą użytkowników, EKES uważa, że konieczne jest:

- **zapewnienie wewnętrznego wymiaru pełnej interoperacyjności jednolitego rynku** poprzez przyczynienie się – za pomocą ram regulacyjnych, technicznych, prawnych i proceduralnych – do odpowiedniego poziomu środków specjalnych, jednolitej strategii rozwoju i znacznych inwestycji w badania i innowacje;
- **podjęcie pierwszoplanowych działań w odniesieniu do poszczególnych rodzajów produktów** i usług na podstawie tego, w jakim stopniu mogą zostać dostosowane do zharmonizowanych przepisów i procedur;
- **zapewnienie pewnego dostępu do rynków międzynarodowych** dzięki lepszej międzynarodowej ochronie praw własności przemysłowej, liberalizacji rynków zarówno komercyjnych, jak i rynków zamówień publicznych oraz zintegrowanej strategii polityki przemysłowej;

— zapewnienie wszystkim europejskim producentom równoprawnego dostępu do dróg morskich, by mogli eksportować swe produkty na rynki międzynarodowe;

— **podjęcie zintegrowanych i wspólnych działań w różnych sektorach bezpieczeństwa i ochrony ludności;**

— **zapewnienie wymiaru społecznego i etycznego zastosowań technologicznych** w zakresie bezpieczeństwa od chwili ich zaprojektowania, by zagwarantować ich **akceptację społeczną** wraz z pełną ochroną prywatności obywateli;

— **kształcenie i wymiar zawodowy zasobów ludzkich**, które powinny być ukierunkowane na projektowanie, instalowanie, utrzymywanie i funkcjonowanie zastosowań technologii bezpieczeństwa mających na celu poszanowanie godności i wolności istot ludzkich oraz prawa do ochrony swej godności.

1.3 EKES popiera inicjatywy zawarte w planie działania, mając jednocześnie nadzieję, że będą one realizowane w ramach ściślejszej współpracy i koordynacji, między innymi w oparciu o rodzaje produktów oraz bazę odpowiednich i szczegółowych danych statystycznych dotyczących również wydajności, zatrudnienia i wielkości przedsiębiorstw w tym sektorze.

1.4 EKES zaleca koordynację, konwergencję systemów zarządzania informacją i gwarancje interoperacyjności.

1.5 EKES zdecydowanie popiera zwiększenie możliwości kierowania nowymi perspektywami w zakresie konkurencji i dostępu do instytucjonalnych zasobów finansowych, a także ich antycypowania, między innymi dzięki prognozom opartym na uczestnictwie sporządzanym na szczeblu europejskim.

1.6 Powiązanie **aspektu społecznego i etycznego** powinno być przejrzyste i zagwarantowane na wszystkich etapach, począwszy od etapu projektowania do normalizacji i zastosowania technologicznego w terenie. Nowe technologie i przepisy powinny uwzględniać od początku ochronę praw podstawowych obywateli, zwłaszcza tych, które dotyczą prywatności i ochrony danych osobowych.

1.7 Niezbędne jest podjęcie starań na szczeblu UE, a także skoordynowanie wysiłków krajowych w celu zapewnienia szkolenia zasobów ludzkich i ich integracji z rynkiem pracy, tak by mogły one świadczyć wysokiej jakości profesjonalne usługi z poszanowaniem jednostki, dotrzymując kroku rozwojowi zaawansowanych technologii w ramach systemu pełnej interoperacyjności.

2. Wprowadzenie

2.1 Przemysł bezpieczeństwa jest strategicznym sektorem obejmującym zastosowania cywilne i wojskowe, które są sobie pokrewne i ze sobą powiązane. Jest to idealne połączenie badań naukowych, innowacji technologicznych i zaawansowanych zastosowań.

2.2 Naturalną siłą napędową tego przemysłu jest technologia i charakteryzuje się on stałym przepływem nowych technologii. Produkty i usługi tego sektora są zróżnicowane i w dużym stopniu przestarzałe, wymagają również wysokiej wydajności naukowo-technicznej.

2.3 Szacuje się, że wartość rynku sektora bezpieczeństwa UE wynosi do 36,5 mld euro i obejmuje około 180 tys. miejsc pracy, podczas gdy w skali światowej w ciągu ostatniego dziesięciolecia wartość tego sektora wzrosła z 10 do 100 mld euro (w 2011 r.). Obejmuje on ochronę lotnictwa, ochronę na morzu, ogólnie ochronę transportu, bezpieczeństwo granic, ochronę infrastruktury krytycznej, wywiad antyterrorystyczny (w tym bezpieczeństwo cybernetyczne i komunikację), ochronę bezpieczeństwa fizycznego, zarządzanie kryzysowe i odzież ochronną.

2.4 Do tych sektorów dochodzi jeszcze przemysł kosmiczny związany z bezpieczeństwem, wraz ze swoimi wieloma zastosowaniami.

2.5 W Europie rynek produktów związanych z bezpieczeństwem w kosmonautyce opiera się na wielkich grupach wielonarodowych, które działają na szczeblu europejskim oraz na szczeblu poszczególnych państw członkowskich w obszarze cywilnym i komercyjnym, przy czym popyt na zastosowania komercyjne wynosi 40 %, a instytucjonalne – 60 %.

2.6 Pomimo faktu, że tendencje rynkowe wskazują na stały wzrost, którego nie dotyczy spowolnienie gospodarcze

wywołane kryzysem międzynarodowym, sektor bezpieczeństwa w UE musi stawić czoła bardzo rozproszonemu rynkowi wewnętrznemu i bazie przemysłowej osłabionej przez znacznie się od siebie różniące krajowe ramy prawne oraz normy techniczno-prawne, podczas gdy wysiłki badawcze i zamówienia publiczne – pomimo działań wspólnotowych w tej dziedzinie takich jak 7PR – są jeszcze w dużej mierze ograniczone do poszczególnych państw członkowskich.

2.7 UE jest zobowiązana zagwarantować bezpieczeństwo swym obywatelom, przedsiębiorstwom i całemu społeczeństwu w wielu dziedzinach, poczynając od ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi, ochrony łańcucha żywnościowego, zapobiegania terroryzmowi i zwalczania terroryzmu, a kończąc na ochronie przez zagrożeniami związanymi z materiałami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi, jądrowymi i wybuchowymi.

2.8 Sektor przemysłowy związany z bezpieczeństwem ma kluczowe znaczenie dla przyszłości i jasno odzwierciedla wyzwania oraz możliwości, jakie stoją przed UE. Dzięki poziomowi technologii wiele europejskich przedsiębiorstw należy do światowych liderów w różnych segmentach sektora, lecz może stracić swój udział w rynku na rzecz swych głównych partnerów handlowych.

2.8.1 Konieczne są odpowiednie, szczegółowe i wiarygodne dane statystyczne dotyczące między innymi produkcji, zatrudnienia i wielkości przedsiębiorstw w tym sektorze.

2.9 Zarządzanie przedsiębiorstwami w sektorze bezpieczeństwa jest bardzo złożone i zależy od szeregu zmiennych:

- jednorodności, przejrzystości i dostępności rynków;
- strategii i wizji, dostępu do zasobów finansowych;
- ram prawnych, norm technicznych, zharmonizowanych procedur i ochrony w dziedzinie praw własności przemysłowej;
- wydajności technologicznej i operacyjnej;
- możliwości kierowania nowymi perspektywami w zakresie konkurencyjności i ich antycypowania.

2.10 By zapewnić warunki do podniesienia konkurencyjności europejskiego sektora bezpieczeństwa, EKES uważa, że europejski rynek wewnętrzny musi gwarantować:

- wewnętrzny wymiar pełnej interoperacyjności jednolitego rynku ograniczający rozdrobnienie zarówno rynków krajowych, jak i inwestycji w badania i innowacje;

- zewnętrzny wymiar dostępu do rynków międzynarodowych stanowiący odpowiedź na niewystarczającą ochronę międzynarodową praw własności przemysłowej i na ograniczenia dostępu do rynków zarówno komercyjnych, jak i do rynków zamówień publicznych, umożliwiającą realizację również w tym sektorze bardziej agresywnej „zintegrowanej strategii polityki przemysłowej w jej wymiarze zewnętrznym, która zapewniłaby UE rolę przywódczą w handlu, a także jednolity kierunek w wielostronnych i dwustronnych umowach handlowych”⁽¹⁾;
- równouprawnienie europejskich producentów, jeśli chodzi o wywóz sprzętu wojskowego do państw trzecich; na rynku wewnętrznym nie powinno dochodzić do dyskryminacji producentów z państw członkowskich, które nie mają dostępu do morza, zmuszonych do uzyskania zezwolenia na tranzyt ich towarów do portu morskiego w innym państwie członkowskim;
- wymiar społeczny i etyczny zastosowań technologicznych w zakresie bezpieczeństwa od czasu ich zaprojektowania, by zagwarantować ich **akceptację społeczną** przy pełnej ochronie prywatności obywateli i ich praw podstawowych oraz ochronie poufnych danych;
- taki charakter produkcji i usług, który nie ingeruje w prywatność, lecz umożliwia przyjęcie podejścia korzystnego dla wszystkich zarówno pod względem rozwoju zasobów ludzkich, jak i prognoz międzynarodowych, zachęcając duże przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność oraz MŚP do uzyskania odpowiedniej masy krytycznej niezbędnej do konkurencji, między innymi dzięki tworzeniu konsorcjów sieciowych i promowaniu okręgów.

2.11 Na szczeblu światowym zdecydowanie największym konkurentem są **Stany Zjednoczone**, które korzystają ze zharmonizowanych ram prawnych, wspólnych norm i dużego popytu na szczeblu federalnym⁽²⁾. Ich skonsolidowany rynek wewnętrzny ma ponad 42-procentowy udział w obrotach na szczeblu światowym, a ich przedsiębiorstwa należą do liderów, jeżeli chodzi o produkcję instalacji technicznych zapewniających bezpieczeństwo. W **Japonii i Izraelu** działają wiodące przedsiębiorstwa produkujące zaawansowane urządzenia, zwłaszcza w dziedzinie informatyki i komunikacji, podczas gdy w **Rosji i Chinach** zaobserwować można wysoki poziom rozwoju w tradycyjnych sektorach ochrony bezpieczeństwa fizycznego.

2.12 EKES podkreśla, że w tym kontekście międzynarodowym konieczna jest proaktywna europejska polityka przemysłowa dla sektora bezpieczeństwa, która lepiej odzwierciedlałaby równowagę między potencjałem tego sektora, ramami technicznymi i prawnymi oraz prawem własności przemysłowej, a zwłaszcza rodzajami produktów, usług i systemów, które można dostosować do wspólnych norm i zharmonizowanych regulacji i procedur, takimi jak:

- systemy kontroli dostępu;

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 218 z 23.7.2011, s. 25.

⁽²⁾ Zob. ustawa o bezpieczeństwie wewnętrznym z 2002 r. oraz ustawa USA o bezpieczeństwie z 2002 r.

- oprzyrządowanie i oprogramowanie do skanowania;
- systemy i narzędzia ochrony;
- systemy i narzędzia identyfikacji i interpretacji rzeczywistości;
- systemy i narzędzia nadzoru i identyfikowalności;
- systemy alarmowe.

Tymczasem w wypadku produktów wrażliwych, warunki regulacji i dostępu podlegają w poszczególnych przypadkach ocenom i umowom, by utrzymać poziom jakości i bezpieczeństwa.

2.13 EKES podkreślał już wielokrotnie potrzebę rozwinięcia polityki w zakresie bezpieczeństwa sieci i informacji, co jest niezbędne dla Europejskiej agencji cyfrowej.

2.14 EKES wypowiedział się już ponadto na temat kluczowych aspektów ochrony lotnictwa⁽³⁾, ochrony na morzu⁽⁴⁾ i bezpieczeństwa w gałęziach transportu⁽⁵⁾, a także w sprawie współpracy operacyjnej na zewnętrznych granicach⁽⁶⁾, podkreślając rolę agencji Frontex i potrzebę całościowego podejścia do bezpieczeństwa granic i walki z nielegalną imigracją.

2.15 Jeżeli chodzi o monitorowanie środowiska i bezpieczeństwa z przestrzeni kosmicznej, Komitet podkreślił znaczenie satelitów Sentinel i GMES oraz systemu nawigacji satelitarnej Galileo⁽⁷⁾.

2.16 W rozmaitych analizach podkreślano znaczenie projektów demonstracyjnych w zakresie technologii bezpieczeństwa materiałów chemicznych, biologicznych, radiologicznych, jądrowych i wybuchowych (CBRNE).

⁽³⁾ Zob. Dz.U. C 100 z 30.4.2009, s. 39; Dz.U. C 128 z 18.5.2010, s. 142.

⁽⁴⁾ Zob. Dz.U. C 44 z 11.2.2011, s. 173.

⁽⁵⁾ Zob. Dz.U. C 65 z 17.3.2006, s. 30.

⁽⁶⁾ Zob. Dz.U. C 44 z 11.2.2011, s. 162 i Dz.U. C 191 z 29.6.2012, s. 134.

⁽⁷⁾ Zob. Dz.U. C 256 z 27.10.2007, s. 47; Dz.U. C 256 z 27.10.2007, s. 73; Dz.U. C 181 z 12.6.2012, s. 175.

2.17 Siódmy program ramowy (7PR) jest pierwszym, w którym zawarto konkretny program badawczy w dziedzinie bezpieczeństwa, przeznaczając na niego 1,4 mld euro i koncentrując się wyłącznie na projektach zastosowań cywilnych, rozwoju technologii i wiedzy mającej chronić obywateli UE⁽⁸⁾, z poszanowaniem ich prywatności oraz praw podstawowych.

2.18 Zdaniem EKES-u konieczne byłoby ułatwienie zastosowania cywilnych/wojskowych technologii hybrydowych w oparciu o opracowanie odpowiednich norm we współpracy z Europejską Agencją Obrony, a także bardziej zdecydowane wsparcie – za pomocą większej ilości środków – wymiaru „Bezpieczeństwo” pośród technologii wspomagających w nowym PR w zakresie badań i innowacji⁽⁹⁾, przy jednoczesnym zachęcaniu do projektów demonstracyjnych i przygotowania pilotażowych prototypów.

2.19 Komisja zaliczyła sektor bezpieczeństwa do głównych elementów inicjatywy przewodniej strategii „Europa 2020” „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”, na której temat Komitet miał już okazję się wypowiedzieć⁽¹⁰⁾.

2.20 EKES uważa, że konieczne jest zapoczątkowanie **jednolitej strategii europejskiej w oparciu o zintegrowane podejście do sektora bezpieczeństwa**, gdyż bezpieczeństwo należy do największych bolączek współczesnego społeczeństwa, jest podstawą wzrostu i zatrudnienia, a także wymaga wspólnych wysiłków i wspólnej wizji wszystkich państw członkowskich, by podnieść konkurencyjność.

3. Streszczenie dokumentu Komisji

3.1 W dokumencie przedstawiono znaczenie strategiczne sektora bezpieczeństwa i wytyczono główne działania w celu zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności europejskiego sektora bezpieczeństwa, poprzez które Komisja zamierza wspomóc ten proces.

3.2 W proponowanym planie działania przedstawiono następujące wytyczne:

- należy przezwyciężyć rozdrobnienie rynku wewnętrznego UE dzięki zastosowaniu procedur certyfikacji i zharmonizowanych norm technicznych dla technologii bezpieczeństwa oraz dzięki wzajemnemu uznaniu systemów certyfikacji;
- należy zwiększyć skuteczność badań i innowacji i przybliżyć je do przedsiębiorstw dzięki przyjęciu uprawnień technicznych i regulacyjnych w porozumieniu z Europejską Agencją Obrony (EAO), dotyczących norm hybrydowych stosujących się do B+R zarówno w dziedzinie bezpieczeństwa, jak

i obrony oraz zastosowaniu nowych norm własności intelektualnej i zamówień przedkomercyjnych przewidzianych w inicjatywie „Horyzont 2020”, a także finansowania z przyszłego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w celu szybkiego zatwierdzenia technologii bezpieczeństwa;

- trzeba uwzględnić aspekt społeczny i kwestię prywatności;
- dostęp do rynków: trzeba przyjąć normy eksportowe w celu otwarcia rynków zamówień publicznych krajów trzecich i wyeliminowania barier technicznych, a także zastanowić się nad możliwością oznakowania bezpieczeństwa UE dla produktów i rozważyć ograniczenia odpowiedzialności cywilnej przewidziane w ustawie USA o bezpieczeństwie (wdrożenie: 2012/2013).

3.3 Komisja zamierza powołać grupę monitorującą w celu kontroli stanu realizacji proponowanych środków w określonym terminie.

4. Uwagi ogólne

4.1 Komitet uważa, że z myślą o europejskich obywatelach, przedsiębiorstwach i pracownikach oraz o całym społeczeństwie europejskim, a także z punktu widzenia rozwoju konkurencyjnej i zrównoważonej gospodarki konieczne jest opracowanie na szczeblu UE zintegrowanego i skoordynowanego podejścia do wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i rozwoju europejskiego sektora przemysłowego poprzez sporządzenie kompleksowej strategii UE w dziedzinie systemów bezpieczeństwa, która kładłaby nacisk na jednostkę i jej godność, by zaspokoić podstawowe potrzeby wolności i bezpieczeństwa.

4.2 Komitet uważa, że należy w większym stopniu wziąć pod uwagę wartość dodaną już powołanych agencji, takich jak EAO (Europejska Agencja Obrony), FRONTEX (granice zewnętrzne), EUROPOL (bezpieczeństwo publiczne), ENISA (bezpieczeństwo cybernetyczne), EASA (bezpieczeństwo lotnicze), EMSA (bezpieczeństwo morskie) i EFSA (bezpieczeństwo żywności), a także systemów ostrzegania, takich jak RAPEX (wspólnotowy system szybkiego informowania o bezpieczeństwie produktów) i ECHA w Helsinkach (system produktów chemicznych/REACH).

4.3 EKES zgadza się z analizą Komisji dotyczącą potrzeby pełnego wykorzystania wiodącej pozycji wielu europejskich przedsiębiorstw w tym sektorze przy **proaktywnym** zapewnieniu prawdziwie zjednoczonego europejskiego rynku wewnętrznego, bez przeszkód w postaci rozdrobnienia, i promowania sektora, który oferuje dużą grupę produktów i usług, obiecującą z punktu widzenia zatrudnienia.

⁽⁸⁾ W połowie realizacji 7PR sfinansowano już ponad 130 projektów badawczych w dziedzinie bezpieczeństwa. Komisja Europejska opublikowała katalog udanych projektów finansowanych z 7PR.

⁽⁹⁾ Zob. INT/651 „Technologie wspomagające”.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 218 z 23.7.2011, s. 38.

4.4 EKES uważa niemniej, że należy poszerzyć zakres europejskiego planu działania, poruszając kwestię zainicjowania prawdziwej wspólnej europejskiej strategii dla sektora bezpieczeństwa opartej na wspólnej wizji, europejskiej platformy łączącej różne aspekty bezpieczeństwa i systemu zarządzania mogącego zapewnić skuteczną i jednolitą koordynację.

4.5 Taka strategia oparta na zintegrowanym podejściu mogłaby przybrać formę wirtualnej platformy, która obejmowałaby zagadnienia etyczne i kwestie zarządzania, aspekty międzysektorowe i interoperacyjność.

4.6 Zdaniem EKES-u konieczne jest zaradzenie brakowi porozumienia między decydentami politycznymi a przemysłem, między innymi dzięki wzmocnieniu takich inicjatyw jak Europejski Kongres Bezpieczeństwa i stała platforma dialogu taka jak forum polityki bezpieczeństwa.

4.7 By przezwyciężyć rozdrobnienie europejskiego rynku wewnętrznego, należy zapewnić:

— współpracę i koordynację horyzontalną w dziedzinie bezpieczeństwa, wewnątrz instytucji i agencji UE oraz między nimi, by zagwarantować pełną interoperacyjność produktów i procedur, przy jednoczesnej koordynacji wertykalnej poszczególnych szczebli działania;

— wspólne prognozy w celu wypracowania wspólnej wizji cieszącej się ogólnym poparciem;

— system zarządzania łączący sektor publiczny z prywatnym.

4.8 Zdaniem Komitetu należy nie tylko uwzględnić aspekt społeczny już na etapie projektowania produktów, usług i systemów, lecz również wprowadzić mechanizmy udziału partnerów społecznych i zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu zgodności z wymiarem społecznym i etycznym rozwoju bezpieczeństwa oraz z jego zastosowaniami technologiczno-produkcyjnymi.

4.8.1 Uprawnienia techniczne i regulacyjne powinny zostać przyznane w porozumieniu z EDA, zgodnie z zasadami nowej polityki normalizacji. Należy przy tym zapewnić jawny i przejrzysty roczny program prac, pełny udział partnerów społecznych i przedstawicieli zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, opracowanie specyfikacji dla zamówień publicznych zgodnych z zasadami otwartości, konsensusu, przejrzystości, istotności, neutralności i jakości ⁽¹¹⁾.

4.8.2 EKES popiera podejście zaproponowane w kwestii wzajemnego uznawania systemów certyfikacji, o ile umożliwi ono osiągnięcie wspólnego poziomu kompetencji akredytowanych organów certyfikujących, bardziej rygorystyczne kryteria selekcji i zharmonizowane procedury selekcji dla ocen zgodności ⁽¹²⁾.

4.9 Komitet uważa, że istotne jest prawne uznanie **technologii podwójnego zastosowania** w celu rozpropagowania technologii hybrydowych do wspólnego użytku cywilnego i wojskowego, lecz jeszcze bardziej popiera nadanie temu zagadnieniu większego znaczenia zarówno poprzez przyznanie większej ilości środków finansowych, jak i rozwinięcie tematyczne w ramach priorytetu technologii wspomagających, przewidzianego w inicjatywie „Horyzont 2020”, wraz z działaniami finansowanymi z przyszłego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

4.9.1 Chociaż innowacyjne podejście przewidziane w inicjatywie „Horyzont 2020” jest z pewnością istotne, jeżeli chodzi o własność przemysłową i intelektualną, konieczne jest zwiększenie ochrony własności przemysłowej w ramach WTO, a także w ramach dwustronnych i wielostronnych układów o stowarzyszeniu, ze szczególnym uwzględnieniem klauzul o ograniczeniu odpowiedzialności i o dostępie do zagranicznych rynków publicznych.

4.9.2 EKES zgadza się, że pełne wykorzystanie nowych możliwości instrumentu zamówień przedkomercyjnych, przewidzianego w inicjatywie „Horyzont 2020”, jest dobrym pomysłem.

4.10 EKES w pełni popiera zwiększenie znaczenia aspektu społecznego i etycznego przepisów regulujących sektor technologii bezpieczeństwa.

5. Uwagi szczegółowe

5.1 **Przezwyciężenie rozdrobnienia rynku na podstawie rodzaju produktu.** EKES zaleca wytyczenie priorytetów działania nie w oparciu o sektory, lecz o rodzaje produktów, które mogą z większą łatwością zaspokoić wymogi jednolitego rynku dzięki zharmonizowanym przepisom i procedurom z uwagi na ich duży potencjał rynkowy i na ich wpływ na dużą grupę obywateli i pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia rozwoju MŚP pod względem środków finansowych, badań i organizacji.

5.2 **Badania i innowacje, ochrona własności przemysłowej i zamówienia publiczne.** EKES apeluje o zwiększenie środków UE na technologie bezpieczeństwa w ramach inicjatywy „Horyzont 2020”, a także w połączeniu z wymiarem „technologie wspomagające”, o rozwój wspólnych projektów interoperacyjności dotyczących bezpieczeństwa w ramach programu ISA ⁽¹³⁾, zastosowanie wyjątków w tym sektorze w ramach systemu pomocy państwa na innowacje, o kontrolę rzeczywistego zastosowania dyrektyw nr 2004/18/WE

⁽¹²⁾ Zob. Dz.U. C 120 z 16.5.2008, s. 1.

⁽¹³⁾ ISA – Interoperability Solutions for European Public Administrations 2010–2015 (rozwiązania w zakresie interoperacyjności dla europejskiej administracji publicznej).

⁽¹¹⁾ Zob. Dz.U. C 68 z 6.3.2012, s. 35.

i 2009/81/WE i instrumentów przedkomercyjnego zamówienia w sektorze bezpieczeństwa, pogłębienie współpracy publiczno-prywatnej i cywilno-wojskowej oraz o ułatwienie strategii transgranicznych połączeń i klastrów przedsiębiorstw, harmonizację przepisów dotyczących ochrony przed ograniczoną odpowiedzialnością stron trzecich i lepsze przepisy wewnętrzne dotyczące własności przemysłowej.

5.3 Dostęp do rynków zagranicznych. EKES uważa, że konieczne jest umocnienie zintegrowanych i wspólnych działań w ramach polityki zagranicznej w sektorze bezpieczeństwa poprzez zwiększenie ochrony własności przemysłowej w ramach WTO i dwustronnych i wielostronnych układów europejskich o stowarzyszeniu, zagwarantowanie równego dostępu do rynków zagranicznych i do zamówień publicznych w oparciu o wzajemność, zwiększenie znaczenia UE w normalizacji międzynarodowej oraz wprowadzenie europejskiego oznakowania bezpieczeństwa (*Euro Security Label*).

5.4 Wymiar społeczny i etyczny. Wszystkie systemy, produkty i usługi bezpieczeństwa powinny być zgodne z podstawowymi wolnościami i prawami obywateli, zwłaszcza jeżeli chodzi o poufność, i przyczynić się do postępu gospodarczego i społecznego, bezpiecznego handlu, dobrobytu oraz bezpieczeństwa osób. Innowacje technologiczne powinny od samego początku umożliwiać zwiększenie ochrony danych osobowych i poufności, zapewniając – dzięki dialogowi publiczno-prywatnemu – instrumenty przejrzystego i odpowiedzialnego wdrażania przepisów, których zasadniczym elementem powinna być ochrona człowieka.

5.5 Szkolenie i integracja z rynkiem pracy wykwalifikowanych zasobów ludzkich zgodnie z wymogami bezpieczeństwa oraz zastosowania zaawansowanych technologii bezpieczeństwa, tak by były one w stanie świadczyć wysokiej jakości profesjonalne usługi w ramach systemu pełnej interoperacyjności, z poszanowaniem jednostki i jej godności.

Bruksela, 16 stycznia 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
